

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ТРЕТ ОДДЕЛ

СЛУЧАЈ ФОН ХАНОВЕР (VON HANNOVER) против ГЕРМАНИЈА

(Тужба бр. 59320/00)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

24 јуни 2004 година

КОНЕЧНА

24/09/2004

Во случајот Фон Хановер против Германија,

Европскиот суд за човекови права (Трет Оддел), заседавајќи во совет составен од:

- г. I. Карбал Барето (CABRAL BARRETO), *Претседател*,
- г. Г. РЕС (G. RESS),
- г. Л. Кафлиш (L. CAFLISCH),
- г. Р. ТУРМЕН (R. TÜRMEEN),
- г. Б. Жупанчич (B. ZUPANČIĆ),
- г. Ј. ХЕДИГАН (J. HEDIGAN),
- г. К. ТРАЈА (K. TRAJA), *судиш*,

и г. В. Бергер (V. BERGER), записничар на одделот,
разгледувајќи го предметот зад затворени врати на 6 ноември 2003 година и 3 јуни 2004 година,

ја донесе следнава пресуда, која беше усвоена на последно спомнатиот датум:

ПОСТАПКА

1. Случајот доби завршница во вид на тужба (бр. 59320/00) против Сојузна Република Германија поднесена до Судот согласно член 34 од Конвенцијата за заштита на човековите права и фундаменталните слободи (“Конвенцијата”) од страна на државјанин на Монако, Каролина фон Хановер (Caroline von Hannover) (“тужителот”), на 6 јуни 2000 година.

2. Тужителот тврдеше дека германските одлуките на Германскиот суд од нејзиниот случај го повредиле правото на почитување на нејзиниот приватен и семеен живот како што е гарантирано со член 8 од Конвенцијата.

3. Тужбата беше доделена на Четвртиот оддел на Судот (Правило 52 § 1 од Правилата на судот). Во рамките на тој оддел, беше формиран Советот што ќе го разгледува случајот (член 27 § 1 од Конвенцијата како што е предвидено во Правило 26 § 1).

4. На 1 ноември 2001 година Судот го изменил составот на своите оддели (Правило 25 § 1). Овој предмет му беше доделен на новосоставениот трет оддел (Правило 52 § 1).

5. Со одлука од 8 јули 2003 година, Судот ја прогласи тужбата за делумно прифатлива.

6. Тужителот и Владата доставиле забелешки за мериторноста (Правило 59 § 1). Исто така, коментари беа примени од Здружението на германски издавачи на магазини (*Verband deutscher Zeitschriftenverleger*) и од Hubert Burda Media GmbH & Co., на кои Претседателот им даде дозвола да интервенираат во писмената процедура (член 36 § 2 од Конвенцијата и Правило Rule 44 § 2). Тужителот одговорил на овие коментари (Правило 44 § 5).

7. Јавна расправа се одржа во Зградата за човекови права во Стразбур на 6 ноември 2003 година (Правило 59 § 3).

Пред Судот се појавиле:

(а) за Владата

- г. К. Столтенберг (K. STOLTENBERG), *Ministerialdirigent*, *застапник*,
- г. А. Охли (A. OHLY), професор по граѓанско право при Универзитетот во Бајројт, *правен застапник*,
- г-ѓа А. Лајтенбергер (A. LAITENBERGER), извршен асистент на застапникот, *советник*,

(б) за тужителот

- г. М. Принц (M. PRINZ), адвокат, *советник*,
- г-ца К. Мофат (C. MOFFAT), адвокат,
- г. А. Тукас (A. TOUCAS), адвокат, *советници*.

Судот ги слушна обраќањата на г. Принц, г. Столтенберг и г. Охли.

ФАКТИ

I. ОКОЛНОСТИТЕ НА СЛУЧАЈОТ

8. Тужителот кој е најстарата ќерка на принцот Рение (Rainier) III од Монако, е роден во 1957 година. Нејзиното официјална резиденција е во Монако, но таа живее во областа на Париз поголемиот дел од времето.

Како член на семејството на принцот Рение, тужителот е претседател на одредени хуманитарни или културни фондации, како што се фондацијата „Принцезата Грејс (Grace)“ или фондацијата „Принцот Пјер (Pierre) од Монако“ и исто така го претставува владејачкото семејство на настани како што се балот на Црвениот крст или отворањето на Меѓународниот циркуски фестивал. Меѓутоа, таа не врши никаква функција во рамки или во име на државата Монако или која било од нејзините институции.

A. Околности на случајот

9. Од почетокот на 1990-ите години тужителот се обидува – често преку судовите – во голем број на европски земји да го спречи објавувањето на фотографии во врска со нејзиниот приватен живот во таблоидите.

10. Фотографиите кои биле предмет на постапките опишани подолу биле објавени од страна на издавачката компанија Burda во германските магазини *Bunte* и *Freizeit Revue* и од страна на издавачката компанија Heinrich Bauer во германскиот магазин *Neue Post*.

1. Првата серија на фотографии

(а) Петте фотографии на тужителот објавени во магазинот *Freizeit Revue* (издание бр. 30 од 22 јули 1993 година)

11 Овие фотографии ја покажуваат нејзе со актерот Винсент Линдон (Vincent Lindon) на самиот крај на дворот од ресторанот во Сен Реми де Прованс (Saint-Rémy-de-Provence). Првата страница од магазинот се однесува на „Најнежните фотографии од нејзината романса со Винсент“ (“*Die zärtlichsten Fotos Ihrer Romanze mit Vincent*”) и фотографиите кои со себе го носат насловот „Овие фотографии се доказ за најнежната романса од нашето време“ (“*Diese Fotos sind der Beweis für die zärtlichste Romanze unserer Zeit*”).

(б) Двете фотографии на тужителот објавени во магазинот *Bunte* (издание бр. 32 од 5 август 1993 година)

12 Првата слика ја покажува нејзе на коњ со наслов „Каролина и меланхолијата“. Нејзиниот живот е роман со безброј несреќи, вели авторот Роиг (Roig) (“*Caroline und die Melancholie. Ihr Leben ist ein Roman mit unzähligen Unglücken, sagt Autor Roig*”).

Втората фотографија ја покажува нејзе со нејзините деца Пјер (Pierre) и Андреа (Andrea).

Фотографиите се дел од една статија со наслов „Јас мислам дека не би можела да бидам идеална сопруга“ (“*Ich glaube nicht, dass ich die ideale Frau für einen Mann sein kann*”).

(в) Седумте фотографии на тужителот објавени во магазинот *Bunte* (издание бр. 34 од 19 август 1993 година)

13. Првата фотографија ја покажува нејзе како весла со кану со нејзината ќерка Шарлот (Charlotte), а втората ја покажува нејзе со својот син Андреа со букет цвеќиња во неговите раце.

Третата фотографија ја покажува нејзе како пазари со торба на нејзиното рамо, четвртата ја покажува нејзе со Винсент Линдон во ресторан, а пак петтата ја покажува нејзе сама на велосипед.

Шестата фотографија ја покажува нејзе со Винсент Линдон и нејзиниот син Пјер.

Седмата фотографија ја покажува нејзе како пазари во маркет придружена со нејзиниот телохранител.

Статијата е со наслов „Чиста среќа“ (“*Vom einfachen Glück*”).

2. Втората серија на фотографии

(б) Десетте фотографии на тужителот објавени во магазинот *Bunte* (издание бр. 10 од 27 февруари 1997 година)

14. Овие фотографии го покажуваат тужителот на скијачки одмор во Цирс/Арлберг (Zürs/Arlberg). Приложената статија е со наслов „Каролина... жената се враќа во живот“ (“*Caroline... eine Frau kehrt ins Leben zurück*”).

(б) Единаесетте фотографии на тужителот објавени во магазинот *Bunte* (издание бр. 12 од 13 март 1997 година)

15. Седум фотографии ја покажуваат нејзе со принц Ернст Август фон Хановер (Ernst August von Hannover) на коњски натпревар во Сен Реми де Прованс. Приложената статија е со наслов „Бакнежот. Или: тие повеќе не се кријат“ (“*Der Kuss. Oder: jetzt verstecken sie sich nicht mehr*”).

Четири други фотографии ја покажуваат нејзе како ја напушта нејзината куќа во Париз со насловот „Со принцезата Каролина во Париз“ (“*Mit Prinzessin Caroline unterwegs in Paris*”).

(в) Седумте фотографии на тужителто објавени во магазинот *Bunte* (издание бр. 16 од 10 април 1997 година)

16. Овие фотографии го покажуваат тужителот на насловната страница со принц Ернст Август фон Хановер и во внатрешните страници на магазинот како игра тенис со него или како и двајцата ги туркаат нивните велосипеди.

3. Третата серија на фотографии

17. Серијата фотографии објавени во магазинот *Neue Post* (издание бр. 35/97) го покажуваат тужителот во Монте Карло бич клуб (Monte Carlo Beach Club) облечен во костим за капење и покриен со крпа за капење како се спрепнува и паѓа. Фотографиите кои се доста нејасни, се придружени со една статија со наслов „Принц Ернст Август си играл со тупаници и принцезата Каролина паднала на нејзиното лице“ (“*Prinz Ernst August haute auf den Putz und Prinzessin Caroline fiel auf die Nase*”).

Б. Постапките во германските судови

1. Првиот сет на постапки

(а) Пресуда на Регионалниот суд во Хамбург од 4 февруари 1993 година

18. На 13 август 1993 година тужителот бараше забрана од Регионалниот суд во Хамбург (*Landgericht*) за секакви понатамошни објавувања од страна на издавачката компанија *Burda* на првите серии фотографии на основа на која тие и го повредиле нејзиното право на заштита на нејзините лични права (*Persönlichkeitsrecht*) гарантирано со членовите 2 § 1 и 1 § 1 од Основниот закон (*Grundgesetz*) и нејзиното право на заштита на нејзиниот приватен живот и на контрола на употребата на нејзината слика гарантирани со оддели 22 et seq. од Законот (домен: Уметност) за авторски права (*Kunsturhebergesetz* – „Законот за авторски права“ – види ставови 40-31 подолу).

19. Во пресудата од 4 февруари 1993 година Регионалниот суд ја одобри примената само во однос на дистрибуцијата на магазините во Франција, во согласност со правилата од Законот за меѓународно приватно право (оддел 38 од Воведниот закон во Граѓанскиот кодекс – *Einführungsgesetz in das bürgerliche Gesetzbuch*) кои се читаат во врска со член 9 од Францускиот граѓански кодекс.

Во однос на дистрибуцијата на магазините во Германија, сепак, Регионалниот суд повтори дека тоа бил германски закон кој се применува. Според оддел 23(1) бр. 1 од Законот за авторски права, тужителот, како личност

од современото општество „*нар екселанс*“ (*eine “absolute” Person der Zeitgeschichte*), треба да го толерира овој вид објавување.

Регионалниот суд смета дека таа не успеала да воспостави легитимен интерес (*berechtigtes Interesse*) оправдувајќи забрана против понатамошно објавување бидејќи, кога личностите на современото општество „*нар екселанс*“ биле засегнати, правото за заштита на приватниот живот застанало пред нивната влезна врата. Сите фотографии на тужителот биле снимани исклучиво на јавни места.

(б) Пресуда на Апелациониот суд во Хамбург од 8 декември 1994 година

20. Тужителот поднел тужба против таа пресуда.

21. Во пресудата од 8 декември 1994 година Апелациониот суд во Хамбург (*Oberlandesgericht*) ја одбил тужбата на тужителот против забраната и ја поништил забраната за следните објавувања во Франција.

Навистина, како и Регионалниот суд, Апелациониот суд утврдил дека тужителот била современа личност „*нар екселанс*“ и затоа треба да толерира објавување без нејзина согласност на засегнатите фотографии, коишто сите се снимани на јавни места. Дури и ако постојаното прогонување од страна на фотографи и го направиле секојдневниот живот тежок, тоа произлегувало од легитимната желба да се информира општата јавност.

(в) Пресуда на Федералниот суд на правдата од 19 декември 1995 година

22. Тужителот поднел тужба за точки од законот против таа пресуда.

23. Во пресудата од 19 декември 1995 година, Федералниот суд на правдата (*Bundesgerichtshof*) ја прифатил тужбата на тужителот во дел, давајќи ѝ нејзе забрана против какви било понатамошни објавувања на фотографии кои се појавиле во магазинот *Freizeit Revue* (издание бр. 30 од 22 јули 1993 година) кои ја покажуваат нејзе со Винсент Линдон во двор од ресторан врз основа на тоа дека фотографиите го попречувале нејзиното правото на почитување на нејзиниот приватен живот.

Федералниот суд смета дека дури и личностите на современото општество „*нар екселанс*“ имаат право на почитување на нивните приватни животи и дека ова не е ограничено на нивниот дом, туку исто така го опфаќа и објавувањето на фотографиите. Надвор од нивниот дом, сепак, тие не можат да се потпрат на заштитата на нивната приватност, освен ако не се оддалечат на некое изолирано место – далеку од очите на јавноста (*in eine örtliche Abgeschiedenheit*) – кога е објективно јасно дека тие сакаат да бидат сами и кога, уверени дека се далеку од љубопитните очи, тие се однесуваат во дадена ситуација на начин на кој тие не би се однесува на јавно место. Незаконското попречување на заштитата на приватноста може да се случи ако фотографиите кои биле објавени биле снимани тајно и/или преку фаќање неподготвено лице кое се оддалечило на такво место. Тоа беше ставот овде, каде што тужителот и нејзиниот машки придружник се повлекле на крајот од дворот на ресторанот со јасна цел да бидат надвор од очите на јавноста.

Сепак, Федералниот суд го отфрлил остатокот од нејзината тужба врз основа на тоа, како личност од современото општество „*нар екселанс*“, тужителот треба да го толерира објавувањето на фотографии во кои таа се појавува на јавно место дури и ако тие се фотографии со сцени од нејзиниот секојдневен живот, а

не фотографии кои покажуваат како ги врши нејзините официјални функции. Јавноста има легитимен интерес да знае каде тужителот престојувал и како таа се однесувала во јавност.

(г) Пресуда на Федералниот уставен суд од 15 декември 1999 година

24. Тужителот тогаш поднел тужба до Федералниот уставен суд (*Bundesverfassungsgericht*), тврдејќи дека имало повреда на нејзиното право на заштита на нејзините лични права (член 2 § 1 се чита во врска со член 1 § 1 од Основниот закон).

При поднесокот на барањето, критериумите утврдени од страна на Федералниот суд на правдата во врска со заштитата на приватноста во однос на фотографии сликани на јавни места ефикасно не го заштитуваат слободниот развој на личноста во контекст на приватниот живот, без оглед дали во контекст на приватниот живот или семејниот живот. Тие критериуми биле толку ограничени што во практика тужителот би можел да биде фотографиран во секое време надвор од неговиот дом и потоа фотографиите да бидат објавени во медиумите.

Со оглед на тоа дека фотографиите не се користат вистински да ги информираат луѓето, туку само да ги забавуваат, правото да се контролира користењето на сликата на некој во однос на сцени од приватниот живот, коешто било признаено до судската практика на Федералниот уставен суд и кое го преовладало правото – исто така гарантирано со Основниот закон – на слобода на печатот.

25. Во значајната пресуда од 15 декември 1999 година, донесена по рочиште, Уставниот суд ја прифатил тужбата на тужителот во дел врз основа на тоа дека објавувањето на три фотографии во изданијата бр. 32 и 34 на магазинот *Bunte*, со датуми 5 август 1993 година и 19 август 1993 година, каде што со ставање на видно место на тужителот и нејзините деца и го прекршиле нејзиното право на заштита на нејзините лични права гарантирани со членовите 2 § 1 и 1 § 1 од Основниот закон, зајакнато со нејзиното право на семејна заштита според член 6 од Основниот закон. Потоа, случајот се препратил до Федералниот суд на правдата. Сепак, Уставниот суд ја одбил тужбата на тужителот во однос на другите фотографии.

Релевантниот извадок од пресудата гласи вака:

„Тужбата е добро основана во дел.

...

II.

Одлуките по кои е поднесена тужбата целосно не ги задоволуваат барањата од член 2 § 1 кои се читаат во врска со член 1 § 1 од Основниот закон.

1. Одредбите од одделите 22 и 23 од КУГ (KUG) [*Kunsturhebergesetz* – Закон за авторски права] според кои граѓанските судови ги донеле нивните одлуки во сегашниот случај се сепак компатибилни со Основниот закон.

Според член 2 § 1 од Основниот закон, општите лични права се гарантирани само во рамки на уставниот поредок. Одредбите кои се однесуваат на објавувањето на фотографии каде се претставени лицата наведени во одделите 22 и 23 од КУГ се дел од тој уставен

поредок. Тие произлегуваат од еден инцидент кој во тоа време предизвикал скандал (фотографии на Бизмарк (Bismarck) на неговата смртна постела ...) и од претстојната политичко-правна дебата која била предизвикана од овој инцидент ..., и имаат за цел да постигнат фер баланс меѓу почитувањето на личните права и интересот на заедницата да биде информиран ...

Според оддел 22, првата реченица, од КУГ, слики можат да се шират или изложат на очите на јавноста само со експлицитно одобрение на претставеното лице. Сликите кои се однесуваат на современото општество се исклучени од тоа правило според оддел 23(1) од КУГ ... Според оддел 23(2) од КУГ, сепак, тој исклучок не се применува кога ширењето го попречува легитимниот интерес на претставеното лице. Заштитата по степени според овие правила гарантира дека тие ја земаат предвид потребата за заштита на лицето кое е претставено, желбата на заедницата да биде информирана како и интересот на медиумите кои ја задоволуваат таа желба. Тоа веќе било утврдено од страна на Федералниот уставен суд ...

...

(б) Во конкретниот случај треба да се земе предвид, при толкување и примена на одделите 22 и 23 од КУГ, не само општите лични права, туку исто така и слободата на печатот гарантирана со член 5 § 1, втората реченица, од Основниот закон доколку засегнатите одредби исто така влијаат на тие слободи.

...

Фактот дека печатот ја исполнува функцијата на формирање на јавно мислење не ја исклучува забавата од функционалната гаранција според Основниот закон. Формирањето на мислења и забава не се спротивности. Забавата исто така игра улога во формирањето на мислења. Таа може понекогаш да го стимулира или да влијае на формирањето на мислења различни од чисто фактички информации. Покрај тоа, постои зголемена тенденција во медиумите да се отстрани разликата меѓу информациите и забавата како во однос на медиумското покривање општо така и во индивидуалните придонеси и да се шират информации во форма на забава или мешање на забава („забавно-информативна програма“). Последователно, многу читатели добија информации за кои тие сметаат дека се важни или интересни од забавната покриеност ...

Ниту пак само забавата може да се негира во каква било улога на формирање на мислења. Тоа би довело до еднострана претпоставка дека забавата само ја задоволува желбата за забава, релаксација, ескапизам или диверзија. Забавата може исто така да содржи слики од реалноста и да предложи теми за дебата што предизвикува процес на дискусија и асимилација во врска со филозофии за животот, вредности и моделите на однесување. Во таа смисла, таа врши важни општествени функции ... Кога се споредува во однос на целта за заштита на слободата на печатот, забавата во печатот не е ниту занемарлива ниту пак целосно безвредна и затоа таа спаѓа во рамки на опсегот на примена на фундаменталните права ...

Истото важи и за информации за луѓе. Персонализацијата е важно новинарско средство за привлекување на внимание. Многу често ова е тоа што прво буди интерес во проблем и стимулира желба за фактички информации. Слично, интересот за определен настан или ситуација е обично стимулиран со персонализирани пристапи. Дополнително, познатите личности олицетворуваат одредени морални вредности и начин на живот. Многу луѓе го базираат својот избор на начин на живот врз нивниот пример. Тие стануваат точки на кристализација за донесување или одбивање и постапуваат како примери или контра-примери. Ова е тоа што го објаснува јавниот интерес во различните подми и падови кои се случуваат во нивните животи.

Што се однесува до политичарите, овој јавен интерес секогаш се сметал за легитимен од гледна точка на транспарентноста и демократската контрола. Ниту пак, тој може во

принцип да се оспори дека тој постои во однос на други јавни личности. До тој степен до кој функцијата на печатот е да ги покаже луѓето во ситуации кои не се ограничени на одредени функции или настани и ова исто така спаѓа во сферата на заштита на слободата на печатот. Тоа е само кога треба да се направи балансирана примена меѓу конкурентските лични права од кои произлегува проблем во однос на тоа дали прашања кои се од суштински интерес за јавноста се вклучени и се сериозно и објективно третирали или се приватни прашања, со цел само да се задоволи љубопитноста на јавноста, кои се шират ...

(в) Одлуката на Федералниот суд на правдата се држи до проверката на својата компатибилност со уставните правила.

(аа) Федералниот суд на правдата не може да се критикува според уставното право за оценување на условите за примена [*Tatbestandsvoraussetzungen*] на оддел 23(1) бр. 1 од КУГ во согласност со критериумите на интересот на заедницата да биде информирана и да одлучи врз таа основа дека фотографиите кои го покажуваат тужителот надвор од нејзината репрезентативна функција во општината Монако биле законски.

Според оддел 23(1) бр. 1 од КУГ, објавувањето на слики во кои се прикажува аспект од современото општество се изземаат од обврската да се добие согласност од засегнатото лице во рамки на значењето на оддел 22 од КУГ. Судијски според историјата на подготвување на Законот ... и од значењето и целта на употребените зборови, засегнатата одредба го зема предвид интересот на заедницата да биде информиран и слободата на печатот. Последователно, толкувањето на овој елемент [*Tatbestandsmerkmal*] мора да ги земе предвид интересите на јавноста. Сликите со луѓето кои не се од значење во современото општество, не треба да бидат слободно достапни за јавноста: тие бараат претходна согласност од засегнатото лице. Другиот елемент кој е засегнат од фундаменталните права, тој со „леgitимен интерес“ за целите на оддел 23(2) од КУГ, се однесува само – и ова мора да се нагласи на почетокот – личности од современото општество и затоа не може доволно да се земат предвид интересите на слободата на печатот, ако овие претходно биле запоставени кога кругот на засегнатите лица бил дефиниран.

Тоа е во согласност со важноста и опсегот на слободата на печатот, а не неразумно рестриктивно на заштитата на личните права, дека концептот на современото општество наведен во оддел 23(1) бр. 1 од КУГ не треба да опфаќа само, во согласност со дефиницијата дадена од страна на судовите, настани од историска или политичка важност, туку да се дефинира врз основа на јавниот интерес да биде информиран. Суштината на слободата на печатот и на слободното формирање на мислења бара печатот да има, во рамките на законските ограничувања, доволен простор за маневар за да се овозможи да одлучи, во согласност со неговиот објавувачки критериум, што бара јавниот интерес, и процесот на формирање на мислења за да се утврди што доведува до прашање од јавен интерес. Како што веќе наведено, забавната покориеност не е исклучок од овие принципи.

Ниту Федералниот суд на правдата треба да се критикува за вклучување во „доменот на современото општество“, во рамки на значењето на оддел 23(1) бр. 1 од КУГ, слики со луѓе кои не само што предизвикуваат јавен интерес на определено место, по повод определен историски настан, но кои поради нивниот статус и значење го привлекуваат вниманието на јавноста општо, а не само на определен настан. Треба исто така да се земе предвид за оваа цел фактот дека, во споредба со ситуацијата кога бил донесен Законот за авторски права, денес е дадена поголема важност на илустрираните информации. Концептот на „личност од современото општество „*nap екселанс*“ [*‘absolute’ Person der Zeitgeschichte*], којшто често се користи за оваа цел во судската практика и правната теорија, не произлегува со сигурност од статутот или Уставот. Ако, како што било направено од страна на Апелациониот суд и Федералниот суд на правдата, тоа се толкува како кратко изразување на означени лица чијашто слика се смета од страна на јавноста дека вреди да се почитува во однос на засегнатите луѓе, тогаш е беспрекорно од гледна точка на уставното право сè додека се додека се применува балансирано спроведување, земајќи ги предвид околностите

на случајот, меѓу јавниот интерес да биде информиран и легитимните интереси на засегнатото лице.

Општите лични права не бараат објавувања кои не се предмет на претходна согласност што треба да се ограничи на слики на личности од современото општество во вршењето на нивната функција во општеството. Многу често јавниот интерес кој се буди од такви личности не се однесува исклучиво на вршењето на нивната функција во строга смисла на зборот. Напротив може, врз основа на определена функција и неговото влијание, да се прошират информациите во врска со начинот на кој овие личности се однесуваат општо – тоа е исто така надвор од нивната функција – во јавност. Јавноста има легитимен интерес да му биде дозволено да оцени дали личното однесување на предметните индивидуалци кои често се сметаат како идоли или примери се совпаѓа со нивното однесување на нивните официјални должности.

Ако, од друга страна, правото да се објавуваат слики на луѓе кои се сметаат за личности на современото општество што треба да ограничат на нивните официјални функции, недоволно внимание ќе се земе предвид од јавниот интерес кој често се буди од такви личности и ова, освен тоа, се залага за селективно претставување кое би ја лишило јавноста од определени потребни оценувачки можности во однос на личностите од социо-политичкиот живот, имајќи ја предвид функцијата на пример на такви личности и влијанието кои го прават. На печатот не му е, сепак, дозволено да ја користи секоја слика на личности од современото општество. Напротив, оддел 23(2) од КУГ им дава на судовите адекватна можност да ги применуваат заштитните одредби од член 2 § 1 кој се чита во врска со член 1 § 1 од Основниот закон ...

(бб) Во теорија критериумите утврдени од страна на Федералниот суд на правдата за толкување на концептот „легитимен интерес“ кој се користи во оддел 23(2) од КУГ се беспрекорни од гледна точка на уставното право.

Според одлуката по поднесената тужба, заштитата на вреднување на приватноста која мора исто така да им се овозможи и на личности од современото општество „*par excellence*“ однапред претполага дека тие се оддалечиле на некое изолирано место со објективно препознатлива цел да бидат сами и каде што, уверени дека се сами, тие се однесуваат на начин на кој тие не би се однесувале во јавност. Федералниот суд на правдата прифатил дека имало прекршување на одделите 22 и 23 од КУГ каде што ваков вид слика била сликана тајно или со фаќање на лицето неподготвено.

Критериумот за изолирано место ја земаат предвид целта, која се спроведува со општото право за заштита на личните права, што му дозволува на индивидуалецот опсег, вклучувајќи надвор од домот, во кој тој не се чувствува себеси како предмет на постојано јавно внимание – и му олеснува обврската соодветно да се однесува – и во кој тој може да се опушти и да ужива мирно и во тишина. Овој критериум не ја ограничува до определена мера мера слободата на печатот бидејќи тој не наметнува целосна забрана на слики од секојдневниот или приватниот живот на личности од современото општество, туку им дозволува да бидат прикажани каде што тие се појавуваат во јавност. Во случај на преголем јавен интерес кој треба да биде информиран, слободата на печатот може дури, во согласност со органот од судската практика, да му даде приоритет во однос на заштитата на приватната сфера ...

Федералниот суд на правдата правилно смета дека е легитимно да се излекуваат заклучоци од однесувањето во дадена ситуација од страна на индивидуалец кој е јасно на изолирано место. Сепак, заштитата во однос на ширење на фотографии или слики во тој контекст не се однесува само кога индивидуалецот се однесува на начин на кој тој не би се однесувал во јавност. Напротив, развојот на личноста не може правилно да се заштити освен ако, без оглед на неговото однесување, индивидуалецот има простор во кој тој може да се опушти без да го толерира присуството на фотографии или камермани. Тоа не е прашање овде, сепак, бидејќи, според наодите според кои Федералниот суд на правдата ја

засновал својата одлука, првиот од условите според кој заштита на приватниот живот е предмет, не се исполнил.

И на крај, не постои ништо неуставно, кога при балансирање на јавниот интерес да биде информиран во однос на заштитата на приватниот живот, при поврзување на важноста со методот кој се користи за добивање на засегнатите информации ... Сомнително е, сепак, дека самиот факт на фотографирање на лицето тајно или фаќање нив неподготвено може да се смета за нарушување на нивната приватност надвор од домот. Имајќи ја предвид функцијата припишана на таа приватност според уставното право и на фактот дека е обично невозможно да се определи до сликата дали лицето било фотографирано тајно или фатено неподготвено, постоењето на незаконско попречување на таа приватност не може но никој случај да се случи само поради тоа што фотографијата била сликана во тие услови. Како што, сепак, Федералниот суд на правдата веќе утврдил во однос на засегнатите фотографии дека тужителот не бил на изолирано место, сомнежите изнесени погоре немаат никакво влијание врз разгледувањето на неговата одлука.

(вв) Сепак, уставните барања не биле исполнети доколку одлуките за кои тужителот поднесува тужба не го земат предвид фактот дека правото на заштита на личните права на лица во ситуацијата на аликантот е зајакнато со член 6 од Основниот закон во врска со тие луѓе во однос на интимните односи со нивните деца.

(гг) Следниве заклучоци можат да се извлечат од горенаведените мислења во однос на засегнатите фотографии:

Одлуката на Федералниот суд на правдата не може да се критикува според уставното право во врска со фотографиите на тужителот во маркет, како пазари во маркет придружуван со нејзиниот телохранител или како вечера со машки придружник во добро посетен ресторан. Првите два случаи се однесуваат на отворена локација каде што често доаѓаат обичните луѓе. Третиот случај несомнено се однесува на добро ограничена локација, општо кажано, каде што тужителот бил изложен на други присутни луѓе. Поради оваа причина, освен тоа, Федералниот суд на правдата смета дека е легитимно да забрани фотографии кои го покажуваат тужителот во двор од ресторан, коишто биле предмет на одлуката по која е поднесена тужбата, но коишто не се предмет на уставната тужба. Присуството на тужителот и нејзиниот придружник таму ги претставува сите карактеристики на изолација. Фактот дека засегнатите фотографии биле очигледно сликани од растојание покажува дека тужителот би можел легитимно да претпостави дека таа не била изложена на јавноста.

Ниту пак може одлуката по која е поднесена тужба да се критикува во однос на фотографиите на тужителот сам на коњ или како вози велосипед. Во ставот на Федералниот суд на правдата, тужителот не бил на изолирано место, туку на јавно. Тоа откритие не може да привлече критика според уставното право. Тужителот сам ги објасни предметните фотографии како нешто што ѝ припаѓа на нејзината приватна сфера само поради тоа што тие ја изразуваат нејзината желба да биде сама. Во согласност со критериумите утврдени погоре, само желбата на засегнатото лице не е релевантна во никој случај.

Трите фотографии на тужителот со нејзините деца бараат ново испитување, сепак, земајќи ги предвид уставните правила утврдени погоре. Ние не можеме да ја отфрлиме можноста дека прегледот кој треба да се направи земајќи ги предвид релевантните критериуми кои ќе доведат до различен резултат за една или две или сите фотографии. Затоа, одлуката мора да се одвои во тој поглед и да се испрати до Федералниот суд на правдата за нова одлука.

(г) Одлуките на Регионалниот суд и Апелациониот суд резултирале со повреда на фундаменталните права преку ограничување за домот приватната заштита со член 2 § 1 кој се чита во врска член 1 § 1 од Основниот закон во согласност, освен тоа, со образложение дека било во согласност со судската практика во тоа време. Засегнатите одлуки не треба да

се одвојат, сепак, бидејќи повредата за која е поднесена тужбата била исправена во дел од страна на Федералниот суд на правдата, а остатокот на случајот бил испратен до тој суд.

...”

(д) Продолжение на постапките

26. По испраќањето на случајот до Федералниот суд на правдата во врска со трите фотографии кои се појавиле во магазинот *Bunte* (издание бр. 32 од 5 август 1993 година и бр. 34 од 19 август 1993 година) кои ги покажуваат тужителот со своите деца, издавачката компанија *Burda* ја презеде обврската да не ги објавува повторно фотографиите (*Unterlassungserklärung*).

2. Вториот сет на постапки

(а) Пресуда на Регионалниот суд во Хамбург од 26 септември 1997 година

27. На 14 мај 1997 година тужителот повторно поднел тужба до Регионалниот суд во Хамбург, барајќи забрана за спречување на издавачката компанија *Burda* да ја објавува повторно втората серија на фотографии врз основа на тоа дека тие ѝ го повредиле нејзиното право на заштита на нејзините лични права гарантирано со членовите 2 § 1 и 1 § 1 од Основниот закон и нејзиното право на заштита на нејзиниот приватен живот и на контрола на користењето на нејзината слика, гарантирано со одделите 22 et seq. од Законот за авторски права.

28. Во пресуда од 26 септември 1997 година, Регионалниот суд во Хамбург ја отфрлил тужбата, повикувајќи се особено на основите на пресудата на Федералниот суд на правдата од 19 декември 1995 година.

(б) Пресуда на Апелациониот суд во Хамбург од 10 март 1998 година

29. Тужителот поднел тужба против таа пресуда.

30. Во пресуда од 10 март 1998 година, Апелациониот суд во Хамбург ја одбил тужбата на тужителот поради истите причини.

(в) Одлука на Федералниот уставен суд од 4 април 2000 година

31. Бидејќи Апелациониот суд не одобрил можност за тужба за точки од законот до Федералниот суд на правдата, тужителот поднел уставна тужба директно до Федералниот уставен суд, потпирајќи се на нејзините претходни поднесоци.

32. Во одлука од 4 април 2000 година, Федералниот уставен суд кој одлучува како панел од три судии одбил да ја разгледа тужбата. Тој се повикал особено на пресудата на Федералниот суд на правдата од 19 декември 1995 година и на својата значајна пресуда од 15 декември 1999 година.

3. Третиот сет на постапки

(а) Пресуда на Регионалниот суд во Хамбург од 24 април 1998 година

33. На 5 ноември 1997 година тужителот повторно поднел тужба до Регионалниот суд во Хамбург, барајќи забрана за спречување на издавачката компанија Heinrich Bauer да ја објавува повторно третата серија на фотографии врз основа на тоа дека тие ѝ го повредиле нејзиното право на заштита на нејзините лични права гарантирано со членовите 2 § 1 и 1 § 1 од Основниот закон и право на заштита на нејзиниот приватен живот и на контрола на користењето на нејзината слика, гарантирано со одделите 22 et seq. од Законот (домен: Уметност) за авторски права.

Тужителот поднел, меѓу другото, сведочење под заклетва од директорот на Монте Карло бич клуб за тоа дека предметните затворени базени биле приватна сопственост, каде што за влез се плаќало висока цена и каде што строго се контролирало и каде што новинарите и фотографите биле спречени да влезат, освен ако имале писмена дозвола од сопственикот на местото. Фактот дека фотографиите биле премногу нејасни покажувало дека тие биле тајно сликани, на растојание од неколку стотици метри, од прозорецот или покривот на соседната куќа.

34. Во пресуда од 24 април 1998 година, Регионалниот суд во Хамбург ја отфрлил тужбата, повикувајќи се особено врз основа на пресудата на Федералниот суд на правдата од 19 декември 1995 година. Судот истакнал дека на Монте Карло бич клуб требало да се гледа како на отворен базен кој бил отворен за јавноста дури и ако се плаќало влезница и влезот бил ограничен.

(б) Пресуда на Апелациониот суд во Хамбург од 13 октомври 1998 година

35. Тужителот поднел тужба против таа пресуда.

36. Во пресуда од 13 октомври 1998 година, Апелациониот суд во Хамбург ја одбил тужбата на тужителот поради истите причини.

Апелациониот суд утврдил дека базен или плажа не било изолирано место и дека сликите кои покажуваат дека тужителот се спрепнува и паѓа не биле такви за да оцрнат или понижат неа во очите на јавноста.

(в) Одлуката на Федералниот уставен суд од 13 април 2000 година

37. Бидејќи Апелациониот суд не одобрил можност за тужба за точки од законот до Федералниот суд на правдата, тужителот поднел уставна тужба директно до Федералниот уставен суд, потпирајќи се на нејзините претходни поднесоци.

38. Во одлука од 13 април 2000 година, Федералниот уставен суд кој одлучува како панел од три судии одбил да ја разгледа тужбата. Тој се повикал особено на пресудата на Федералниот суд на правдата од 19 декември 1995 година и на својата значајна пресуда од 15 декември 1999 година.

Уставниот суд смета дека основните судови правилно утврдиле дека Монте Карло бич клуб не било изолирано место и дека фотографиите на тужителот каде што е облечен во костим за капење и каде што паѓа не претставуваат повреда на нејзиното право на почитување на нејзиниот приватен живот.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАШНО И ЕВРОПСКО ЗАКОНОДАВСТВО

A. Основниот закон

39. Релевантните одредби од Основниот закон гласат:

Член 1 § 1

„Достоинството на човекот е неприкосновено. Сите јавни органи имаат обврска да го почитуваат и заштитат.“

Член 2 § 1

„Секој има право на слободен развој на неговата личност под услов тој да не ги попречува правата на другите или да го нарушува уставниот поредок или моралниот закон [*Sittengesetz*].“

Член 5 §§ 1 и 2

„1. Секој има право слободно да се изразува и да ги искажува неговите или нејзините мисли во говор, на писмено или со слики и слободно да се добијат информации од општо достапните извори. Слободата на печатот и слободата на известување преку радио и филм се гарантира. Нема да има цензура.

2. Овие права подлежат на ограничувањата утврдени со одредбите од општите закон и со статутарните одредби кои се насочени кон заштитата на младите луѓе и на обврската са се почитува личната чест [*Recht der persönlichen Ehre*].“

Член 6 §§ 1 и 2

„1. Бракот и семејството уживаат посебна заштита од државата.

2. Грижата и воспитувањето на децата е природно право на родителите и должност пред сè за нив. Државната заедница го надгледува вршењето на таа должност.“

Б. Законот (домен: Уметност) за авторски права

40. Оддел 22(1) од Законот (домен: Уметност) за авторски права предвидува дека слики може само да се шират со експлицитно одобрение од засегнатото лице.

41. Оддел 23(1) бр. 1 од тој закон предвидува исклучоци од тоа правило, особено кога сликите прикажуваат аспект на современото општество (*Bildnisse aus dem Bereich der Zeitgeschichte*) под услов тоа објавување да не го попречува легитимниот интерес (*berechtigtes Interesse*) на засегнатото лице (оддел 23 (2)).

В. Резолуција 1165 (1998 година) на Парламентарното собрание на Советот на Европа за правото на приватност

42. Целосниот текст на оваа резолуција усвоена од страна на Парламентарното собрание на 26 јуни 1998 година гласи:

„1. Собранието потсетува на тековните дебати за настаните која ги одржувала за правото на приватност за време на нејзината седница во септември 1997 година, неколку недели по несреќата што принцезата од Велс ја чинеше живот.

2. По тој повод, некои луѓе повикуваа на заштита на приватноста, а особено на онаа за јавни личности, да се зајакне на европско ниво со помош на конвенција, додека други верувале дека приватноста била доволно заштитена со националното законодавство и Европската конвенција за човекови права и дека слободата на изразување не треба да биде загрозувана.

3. Со цел да се истражи работата дополнително, Комитетот за правни работи и човекови права организирал сослушување во Париз на 16 декември 1997 година со учество на јавни личности или нивни претставници и медиумите.

4. Правото на приватност гарантирано со членот 8 од Европската конвенција за човекови права веќе било дефинирано од страна на Собранието во Декларацијата за медиумите за масовна комуникација и човековите права содржана во рамки во Резолуцијата 428 (1970 година), како ‘право секој човек да го живее својот живот со минимално попречување’.

5. Со оглед на новите комуникациски технологии кои ги прават тоа можно да се складираат и користат лични податоци, правото да се контролираат личните податоци на секој треба да се додаде на оваа дефиниција.

6. Собранието е свесно дека личната приватност е често нарушена, дури и во земји со посебно законодавство за да ја заштитат, бидејќи приватните животи на луѓето станале високо профитабилен производ за одредени сектори на медиумите. Жртвите главно се јавни личности, бидејќи деталите од нивните приватни животи служат како стимул за продажба. Во исто време, јавните личности мора да прифатат дека посебната место кои тие го заземаат во општеството - во многу случаи - автоматски привлекува зголемен притисок врз нивната приватност.

7. Јавните личности се лица кои вршат јавни функции и/или користат јавни ресурси и пошироко кажано, сите оние кои се дел од јавниот живот, без разлика дали во политиката, економијата, уметноста, социјалната сфера, спортот или друг домен.

8. Тоа е често во име на еднострано толкување на правото на слобода на изразување, кое е гарантирано во член 10 од Европската конвенција за човекови права, дека медиумите ја нарушуваат приватноста на луѓето, тврдејќи дека нивните читатели имаат право да знаат сè за јавните личности.

9. Определени факти кои се однесуваат на приватните животи на јавните личности, особено на политичарите, навистина може да бидат од интерес за граѓаните и затоа може да биде легитимно за читателите, коишто исто така се и гласачи, да бидат информирани за тие факти.

10. Затоа е потребно да се најде начин на балансирање на остварувањето на двете фундаментални права кои и двете се гарантирани со Европската конвенцијата за човекови права: правото на почитување на приватен живот на секој и правото на слобода на изразување.

11. Собранието ја потврди важноста на правото на приватност на секој човек и на правото на слобода на изразување како фундаментално за едно демократско општество. Овие права не се ниту апсолутни, ниту пак по никаков хиерархиски редослед, бидејќи и двете се со еднаква вредност.

12. Сепак, Собранието укажува дека правото на приватност овозможено со член 8 од Европската конвенција за човекови права не треба само да заштити индивидуалец од

попречување од страна на јавните органи, туку и од попречување од страна на приватни лица или институции, вклучувајќи ги медиумите за масовно информирање.

13. Собранието смета дека, со оглед на тоа што сите земји-членки сега ја ратификувале Европската конвенција за човекови права и со оглед на тоа што многу системи на националното законодавство содржат одредби кој ја гарантираат оваа заштита, нема потреба да се предложи дека нова конвенција која го гарантира правото на приватност треба да се усвои.

14. Собранието ги повикува владите на земјите-членки да усвојат законодавство, ако сè уште не постои такво законодавство, кое го гарантира правото на приватност кое ги содржи следниве насоки или ако такво законодавство веќе постои, да го дополни со овие насоки:

(i) можноста за преземање дејство според граѓанското право треба да се гарантира, за да овозможи жртвата да бара можна оштета за нарушување на приватноста;

(ii) уредниците и новинарите треба да бидат одговорни за нарушување на приватноста од нивните објавувања, како тие за клеветата;

(iii) кога уредниците објавиле информации кои се докажале дека биле лажни, од нив се бара да објават подеднакво важни корекции на барање на оние засегнатите;

(iv) треба да бидат предвидени економски казни за групи објавувачи кои систематски ја нарушуваат приватноста на луѓето;

(v) следење или бркање на лица да бидат фотографирани, филмувани или снимани на таков начин на кој тие се спречени да уживаат во нормалниот мир и тишина кој тие го очекуваат во нивните приватни животи или дури на начин на кој на нив им е предизвикана физичка штета, треба да се забранат;

(vi) треба да биде дозволено граѓанско дејство (приватна тужба) од страна на жртвата против фотограф или лице директно вклучено, каде што папараците направиле злоупотреба или користеле 'визуелни или уреди за подобрување на звукот' за да направат снимки кои инаку не би можеле да ги направат без да направат злоупотреба;

(vii) треба да се направи одредба за секој кој знае дека информациите или сликите кои се однесуваат на неговиот или нејзиниот приватен живот ќе се шират ќе предизвикаат итни правни постапки, како што се апликации во резиме за привремен налог или забрана која го одложува ширењето на информациите, коишто подлежат на оценка од страна на судот за мериторноста на барањето за нарушување на приватноста.

(viii) медиумите треба да бидат охрабрани да креираат свои сопствени насоки за објавување и да основаат институт каде што индивидуалецот ќе може да поднесе жалба за нарушување на приватноста и да бара да се објави исправка.

15. Ги повикува тие влади кои сè уште не го направиле ратификувањето без одлагање на Советот на Европската конвенција за заштита на индивидуалците во однос на автоматската обработка на личните податоци.

16. Собранието исто така ги повикува владите на земјите-членки да:

(i) ги охрабрат професионалните тела кои ги претставуваат новинарите да изготват определени критериуми за влез во професијата, како и стандарди за саморегулација и код на вршење на новинарската професија;

(ii) промовираат вклучување на програми за обука на курс по право во новинарството, истакнувајќи ја важноста на правото на приватност *vis-à-vis* општеството како целина;

(iii) го поттикнува развојот на медиумска едукација во поширок размер, како дел од образованието за човековите права и одговорности, со цел да се подигне свеста на медиумските корисници за тоа што правото на приватност нужно носи со себе;

(iv) олесни пристап до судовите и да ги поедностави правните постапки кои се однесуваат на прекршувањата од печатот, со цел да се гарантира дека правата на жртвите се подобро заштитени.“

ЗАКОНОТ

I. НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕН 8 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

43. Тужителот тврдеше дека германските одлуките на Германскиот суд го повредиле нејзиното право на почитување на нејзиниот приватен и семеен живот гарантирано со член 8 од Конвенцијата, коешто гласи:

„1. Секој има право на почитување на неговиот приватен и семеен живот, неговиот дом и неговата кореспонденција.

2. Нема да има попречување од страна на јавен орган во остварувањето на неговото право, освен како што е во согласност со законот и е потребно во демократско општество за интересите на националната сигурност, јавната безбедност или економската благосостојба на земјата, за спречувањето на неред или криминал, за заштитата на здравјето или моралите или за заштитата на правата и слободите на другите.“

A. Поднесоци на странките и интервениентите

1. Тужителот

44. Тужителот изјавил дека поминал повеќе од 10 години во неуспешен судски спор во германските судови обидувајќи се да го оствари своето право на заштита на нејзиниот приватен живот. Таа тврдела дека веднаш штом таа ќе го напуштела домот таа била константно прогонувана од папараци кои ѝго следеле секојдневното движење, биле од другата страна на патот, земајќи ги децата од училиште, пазарувајќи, шетајќи се, кога спортувала или кога одела на одмор. Во нејзината тужба, заштитата овозможена за приватниот живот на јавна личност како што е таа била минимална според Германскиот закон бидејќи концептот на „изолирано место“ како што е дефиниран од страна на Федералниот суд на правдата и Федералниот уставен суд бил премногу ограничен во тој поглед. Понатаму, со цел да има корист од заштитата, нејзина била одговорноста да го определи секое време кога таа била во изолирано место. На тој начин таа била лишена од секаква приватност и не можела да се движи слободно без да била цел на папарациите. Таа потврдила дека во Франција нејзиниот претходен договор бил потребен за објавување на секакви фотографии кои не ја покажуваат нејзе на официјален настан. Таквите фотографии биле редовно

сликано во Франција и потоа биле продавани и објавувани во Германија. Заштитата на приватниот живот од која таа имала корист во Франција потоа била систематски нарушена врз основа на одлуките на германските одлуки. На тема на слободата на печатот, тужителот изјавил дека таа била свесна за суштинската улога на печатот во демократско општество во однос на информирањето и формирањето на јавното мислење, но во нејзиниот случај тоа било само забавен печат кој бара да ги задоволи воајерските тенденции на читателите и кој прави огромни профити од обични наивни слики која ја покажуваат нејзе како прави секојдневни работи. И на крај, тужителот истакнал дека било суштински невозможно да се определи во однос на секоја фотографија дали или не таа била на изолирано место. Бидејќи правните постапки биле обично одржувани неколку месеци по објавувањето на фотографиите, таа била обврзана постојано да води евиденција за секое нејзино движење, со цел да се заштити себеси од папараци кои би можеле да ја фотографираат.

2. Владата

45. Владата истакнала дека Германскиот закон, додека ја имала предвид фундаменталната улога на слободата на печатот во демократско општество, содржел доволно заштитни мерки за да спречи каква било злоупотреба и да гарантира ефикасна заштита на приватниот живот дури и на јавните личности. Во нивните поднесоци, германските судови во конкретниот случај наоѓале фер баланс меѓу правата на тужителот на почитување на нејзиниот приватен живот гарантирани со член 8 и слободата на печатот гарантирана со член 10, имајќи ја предвид маргината на дискреција достапна на државата во оваа област. Судовите утврдиле на прво место дека фотографиите не биле снимани на изолирано место и ги, последователно, испитувала границите на заштитата на приватниот живот, особено земајќи ја предвид слободата на печатот и дури кога објавувањето на фотографии од страна на забавниот печат било засегнато. Заштитата на приватниот живот на една личност од современото општество „*par excellence*“ не бара објавувањето на фотографии без неговото или нејзиното одобрување да биде ограничено кои го покажуваат засегнатото лице како ги врши неговите службени должности. Јавноста имала легитимен интерес да знае како лицето се однесувало обично во јавност. Владата укажала дека оваа дефиниција на слободата на печатот од страна на Федералниот уставен суд била компатибилна со член 10 и релевантната судска практика на Европскиот суд. Дополнително, концептот на изолирано место бил само еден фактор, иако важен, којшто домашните судови го земале предвид при балансирање на заштитата на приватниот живот во однос на слободата на печатот. Како резултат на тоа, додека приватниот живот бил помалку заштитен кога јавна личност била фотографирана на јавно место, други фактори исто така би можеле да се земат предвид, како што е на пример природата на фотографиите, на пр., коишто не би ја шокирале јавноста. И на крај, Владата забележала дека одлуката на Федералниот суд на правдата – со која се тврдело дека објавувањето на сликите на тужителот со актерот Винцент Линдон во двор од ресторан во Сен Реми де Прованс биле незаконски – покажале дека приватниот живот на тужителот бил заштитен дури и надвор од нејзиниот дом.

3. Интервениентите

46. Здружението на германски издавачи на магазини тврдело дека Германскиот закон, којшто бил на половина пат меѓу Францускиот закон и законот на Обединетото Кралство, наоѓал фер баланс меѓу правото на заштита на приватниот живот и слободата на печатот. Во неговата поднесок, тој се усогласил со принципите утврдени во Резолуција 1165 од Парламентарното собрание на Советот на Европа за правото на приватност и судската практика на Европскиот суд, којашто секогаш ја истакнувала фундаменталната улога на печатот во демократско општество. Легитимниот интерес на јавноста да биде информирана не бил ограничен на политичари, туку проширен за јавни личности кои станале познати поради други причини. Улогата на печатот на „чувар“ не може ограничено да се толкува тука. Во врска со тоа, треба исто така да се земе предвид фактот дека границата меѓу политичките коментари и забавата станувала сè понејасна. Со оглед на тоа дека не постоел единствен Европски стандард во врска со заштитата на приватниот живот, државата имала широка маргина на дискреција во оваа област.

47. *Burda* се приклучил на забелешките на Здружението на германски издавачи на магазини и изјавил дека Германскиот закон барал судовите да ги балансираат конкурентските интереси за информирање на јавноста и заштитување на правото на контрола на користењето на слика на секој многу ограничено и врз основа на принципот „од случај до случај“. Дури и личностите од современото општество „*par excellence*“ уживале значителен степен на заштита и неодамнешната судска практика одеше во таа насока со цел да се зајакне таа заштита. Од смртта на нејзината мајка во 1982 година, тужителот официјално бил Прва дама на владејачкото семејство во Монако и бил пример за јавноста (*Vorbildfunktion*). Покрај тоа, семејството Грималди (*Grimaldi*) отсекогаш се обидуvalo да го привлече вниманието и затоа самото било одговорно за јавниот интерес за себе. Затоа, на тужителот не можело, особено ако се земеле предвид нејзините официјални функции, да се гледа како на жртва на печатот. Објавувањето на засегнатите фотографии не ѝ го нарушило нејзиното право за контрола на користењето на нејзината слика бидејќи тие биле сликани додека таа била во јавност и не ѝ наштетиле на нејзиниот углед.

Б. Оцена на Судот

1. Во однос на предметот на тужителот

48. Судот на почетокот забележа дека фотографиите на тужителот со нејзините деца не се веќе предмет на оваа тужба, како што е наведено во нејзината прифатлива одлука од 8 јули 2003 година.

Истото важи и за фотографиите објавени во магазинот *Freizeit Revue* (издание бр. 30 од 22 јули 1993 година) кои го покажуваат тужителот со Винсент Линдон на самиот крај на дворот од ресторанот во Сен Реми де Прованс (види став 11 погоре). Во својата пресуда од 19 декември 1995 година,

Федералниот суд на правдата забранил како било понатамошно објавување на фотографиите врз основа на тоа дека тие му го нарушиле правото на тужителот на почитување на нејзиниот приватен живот (види став 23 погоре).

49. Според тоа, Судот смета дека е важно да се каже дека оваа тужба се однесува на следниве фотографии, коишто биле објавени како дел од серијата на статии во врска со тужителот:

(i) фотографијата објавена во магазинот *Bunte* (издание бр. 32 од 5 август 1993 година) која го покажува тужителот на коњ (види став 12 погоре)

(ii) фотографиите објавени во магазинот *Bunte* (издание бр. 34 од 19 август 1993 година) кои го покажуваат тужителот како сама пазари; со г. Винсент Линдон во ресторан; само на велосипед; и со нејзиниот телохранител во маркет (види став 13 погоре);

(iii) фотографиите објавени во магазинот *Bunte* (издание бр. 10 од 27 февруари 1997 година) кои го покажува тужителот на скијачки одмор во Австрија (види став 14 погоре);

(iv) фотографиите објавени во магазинот *Bunte* (издание бр. 12 од 13 март 1997 година) кои го покажуваат тужителот со принц Ернст Август фон Хановер и сам, како го напушта нејзин париска резиденција (види став 15 погоре);

(v) фотографиите објавени во магазинот *Bunte* (издание бр. 16 од 10 април 1997 година) кои го покажуваат тужителот како игра тенис со принц Ернст Август фон Хановер и двајцата туркајќи ги нивните велосипеди (види став 16 погоре);

(vi) фотографиите објавени во магазинот *Neue Post* (издание бр. 35/97) кои го покажуваат тужителот како се спрепнува во Монте Карло бич клубот (види став 17 погоре).

2. Применливост на член 8

50. Судот повтори дека концептот на приватен живот се проширува за аспекти кои се однесуваат на личниот идентитет, како што се личното име (види *Бурхартиц (Burghartz) против Швајцарија*, пресуда од 22 февруари 1994 година, Серија А бр. 280-Б, стр. 28, § 24), или сликата на секој (види *Шисел (Schüssel) против Австрија* (дек.), бр. 42409/98, 21 февруари 2002 година).

Покрај тоа, приватниот живот, во очите на Судот, го вклучува личниот физички и психолошки интегритет; гаранцијата овозможена со член 8 од Конвенцијата првенствено е наменет да се гарантира развојот, без надворешно попречување, на личноста на секој индивидуалец во неговите односи со други луѓе (види *mutatis mutandis*, *Нимиц (Niemietz) против Германија*, пресуда од 16 декември 1992 година, Серија А бр. 251-Б, стр. 33-34, § 29 и *Бота (Botta) против Италија*, пресуда од 24 февруари 1998 година, *Извештаи од пресуди и одлуки* 1998-I, стр. 422, § 32). Затоа, постои зона на интеракција на лице со други, дури и во јавен контекст, којшто може да спаѓа во рамки на опсегот на „приватен живот“ (види, *mutatis mutandis*, *П.Г. (P.G.) и Ј.Х. (J.H.) против Обединетото Кралство*, бр. 44787/98, § 56, ЕКЧП 2001-IX и *Пек (Peck) против Обединетото Кралство*, бр. 44647/98, § 57, ЕКЧП 2003-I).

51. Судот исто така посочил дека, во определени околности, лице има „легитимно очекување“ на заштита и почитување на неговиот или нејзиниот приватен живот. Соодветно на тоа, тој тврдел во случај во врска со следење на телефонски повици во деловни простории дека тужителот „би имал разумно

очекување на приватност за такви повици“ (види *Халфорд (Halford) против Обединетото Кралство*, пресуда од 25 јуни 1997 година, *Извештаи 1997-III*, стр. 1016, § 45).

52. Во однос на фотографии, со цел да се дефинира опсегот на заштитата овозможен со член 8 во однос на своеволното попречување од страна на јавните органи, Европската Комисијата за човекови права имаше предвид дали фотографиите поврзани со приватни или јавни работи или дали материјалот на тој начин добиен бил предвиден за ограничено користење или најверојатно бил со намера да биде достапен за општата јавност (види, *mutatis mutandis*, Фридл (*Friedl*) против *Австрија*, пресуда од 31 јануари 1995 година, Серија А бр. 305-Б, мислење на Комисијата, стр. 21, §§ 49-52; *П.Г. и Ј.Х. против Обединетото Кралство*, наведена погоре § 58; и *Пек*, наведена погоре, § 61).

53. Во овој случај не постои сомнеж дека објавувањето од страна на различни германски магазини на фотографии на тужителот во нејзиниот секојдневен живот сама или со други луѓе спаѓа во опсегот на нејзиниот приватен живот.

3. Усогласување со член 8

(а) Ставот на домашните судови

54. Судот забележа дека, во својата значајна пресуда од 15 декември 1999 година, Федералниот уставен суд ги толкувал одделите 22 и 23 од Законот (домен: Уметност) за авторски права (види ставови 40-41 погоре) преку балансирање на барањата на слободата на печатот во однос на оние за заштита на приватниот живот, тоа е, јавниот интерес да биде информиран во однос на легитимните интереси на тужителот. Притоа, Федералниот уставен суд ги зел предвид двата критериуми според Германскиот закон, едниот функционален, а другиот спацијален. Тој сметал дека тужителот, како личност од современото општество „*пар екселанс*“, ја уживал заштитата на нејзиниот приватен живот дури и надвор од нејзиниот дом, но само ако таа била на изолирано место надвор од очите на јавноста, поради што лицата се оддалечуваат „со објективно препознатлива цел да бидат сами и каде што, уверени дека се сами, тие се однесуваат на начин на кој тие не би се однесувале во јавност“. Земајќи ги предвид овие критериуми, Федералниот уставен суд сметал дека пресудата на Федералниот суд на правдата од 19 декември 1995 година во врска со објавувањето на засегнатите фотографии била компатибилна со Основниот закон. Судот придал голема важност на слободата на печатот, дури и на забавниот печат, и на јавниот интерес да знае како тужителот се однесувал надвор од нејзините репрезентативни функции (види став 25 погоре).

55. Упатувајќи на својата значајна пресуда, Федералниот уставен суд не ги прифатил жалбите на тужителот во последователните постапки доставени од нејзе (види ставови 32 и 38 погоре).

(б) Општи принципи со кои се регулира заштита на приватниот живот и слободата на изразување

57. Во овој случај тужителот не се жалел на дејство од страна на државата, туку на недостатокот на адекватна заштита од државата на нејзиниот приватен живот и нејзината слика.

58. Судот потсетува дека, иако целта на член 8 е во суштина да се заштити индивидуалецот од своеволното попречување од страна на јавните органи, тоа не е само да се принуди државата да се воздржи од такво попречување: како дополнување на оваа примарно негативна задача, може да има позитивни обврски својствени во ефективен поглед за приватниот или семејниот живот. Овие обврски може да го вклучат усвојувањето на мерките наменети да обезбедат почитување на приватниот живот, дури и во сферата на односите на индивидуалците меѓу нив (види, *X (X) и J (Y) против Холандија*, пресуда од 26 март 1985 година, Серија А бр. 91, стр. 11, § 23; *Штерна (Stjerna) против Финска*, пресуда од 25 ноември 1994 година, Серија А бр. 299-Б, стр. 60-61, § 38; и *Верлие (Verliere) против Швајцарија* (дек.), бр. 41953/98, ЕКЧП 2001-VII). Тоа, исто така, се однесува и на заштитата на слика на лице во однос на злоупотреба од други лица (види Шисел, наведена погоре).

Границата меѓу позитивните и негативните обврски на државата според оваа одредба не дава прецизна дефиниција. Применливите принципи се, сепак, слични. Во двата контексти треба да се земе предвид фер балансот кој се наоѓа меѓу конкурентните интереси на индивидуалецот и на заедницата како целина; и во двата контексти државата ужива определена маргина на дискреција (види, меѓу многуте други извори, *Киган (Keegan) против Ирска*, пресуда од 26 мај 1994 година, Серија А бр. 290, стр. 19, § 49 и *Бота*, наведена погоре, стр. 427, § 33).

58. Таа заштита на приватниот живот треба да биде балансирана во однос на слободата на изразување гарантирана со член 10 од Конвенцијата.

Во тој контекст, Судот потсети дека слободата на изразување претставува еден од основните темели на едно демократско општество. Според став 2 од член 10, таа не се однесува само на „информации“ или „идеи“ кои се позитивно примени или се сметаат како ненавредливи или како прашање на индиферентност, туку исто така и на оние кои навредуваат, потресуваат или вознемируваат. Такви се барањата на плурализмот, толеранцијата и широките сфаќања без кои не постои „демократско општество“ (види *Хендисайд (Handyside) против Обединетото Кралство*, пресуда од 7 декември 1976 година, Серија А бр. 24, стр. 23, § 49).

Во врска со тоа, печатот игра важна улога во едно демократско општество. Иако, тој не треба да пречекори определени граници, особено во поглед на угледот и правата на другите, неговата должност е сепак да пренесе – на начин во согласност со неговите обврски и одговорности – информации и идеи за сите прашања од јавен интерес (види, меѓу многуте извори, *Онсервер (Observer) и Гардијан (Guardian) против Обединетото Кралство*, пресуда од 26 ноември 1991 година, Серија А бр. 216, стр. 29-30, § 59 и *Бладет Тромсо (Bladet Tromsø) и Стенсас (Stensaas) против Норвешка* [ГЦ (GC)], по. 21980/93, § 59, ЕСПЧ 1999-III). Новинарската слобода, исто така, опфаќа можно приобегнување кон определен степен на преувеличување, па дури и провокација (види *Прагер (Prager) и Оберслик (Oberschlick) против Австрија*, пресуда од 26 април 1995 година, Серија А бр. 313, стр. 19, § 38; *Тамер (Tammer) против Естонија* бр. 41205/98, §§ 59-63, ЕСПЧ 2001-I; и *Prisma Presse против Франција* (дек.), бр. 66910/01 и 71612/01, 1 јули 2003 година).

59. Иако слободата на изразување, исто така, се проширува за објавувањето на фотографии, ова е област во која заштитата на правата и угледот на други

добива особена важност. Овој случај не се однесува на ширењето на „идеи“, туку на слики кои содржат многу лични, па дури и интимни „информации“ за една индивидуа. Покрај тоа, слики кои се појавуваат во таблоидниот печат често се сликаат во време на континуирано вознемирување кое поттикнува кај засегнатото лице многу силно чувство на упад во нивниот приватен живот, па дури и на прогон.

60. Во случаите во кои Судот морал да ја балансира заштитата на приватниот живот во однос на слободата на изразување, секогаш се истакнувал придонесот направен од фотографиите или статиите во печатот на дебата од општ интерес (види, како неодамнешен извор, *Тамер*, наведена погоре, §§ 59 et seq.; *News Verlags GmbH & Co. KG против Австрија*, бр. 31457/96, §§ 52 et seq., ЕСПЧ 2000-I; и *Krone Verlag GmbH & Co. KG против Австрија*, бр. 34315/96, §§ 33 et seq., 26 февруари 2002 година). Судот на тој начин утврдил, во еден случај, дека користењето на определени делови од приватниот живот на индивидуалецот не било „оправдано за информирање на јавноста“ и дека тие делови не „[биле] од општа важност“ (види *Тамер*, наведена погоре, § 68) и понатаму утврдил дека немало повреда на член 10. Меѓутоа, во друг случај, Судот придал особена важност на фактот дека предметниот предмет бил весник со „огромен јавен интерес“ и дека објавените фотографии „не објавиле никакви детали од приватен(ниот) живот“ на засегнатото лице (види *Krone Verlag GmbH & Co. KG*, наведена погоре, § 37) и сметал дека имало повреда на член 10. Слично, во еден неодамнешен случај во врска со објавувањето од страна на личниот лекар на претседателот Митеран (Mitterrand) на книга која содржи откритија во врска со здравствената состојба на претседателот, Судот сметал дека „колку повеќе време поминувало, сè повеќе се зголемувал јавниот интерес за дискусија за двата поминати мандата на претседателот Митеран во однос на барањата на заштита на правата на претседателот во поглед на медицинската доверливост“ (види *Editions Plon против Франција*, бр. 58148/00, § 53, ЕСПЧ 2004-IV) и сметал дека имало прекршување на член 10.

(в) Примена на овие општи принципи од страна на Судот

61. Судот забележа на почетокот дека во овој случај фотографите на тужителот во разни германски магазини ја покажуваат нејзе во сцени од нејзиниот секојдневен живот, вклучувајќи дејства од чисто приватен карактер како што се спортување, пешачење, заминување од ресторан или одмор. Фотографиите, во кои тужителот се појавува некогаш сам и некогаш во друштво, илустрираат серија на статии со такви наивни наслови како што се „Чиста среќа“, „Каролина... жената се враќа во живот“, „Со принцезата Каролина во Париз“ и „Бакнежот. Или: тие повеќе не се кријат“ (види ставови 11-17 погоре).

62. Судот, исто така, забележа дека тужителот, како член на семејството на принцот од Монако, го претставува владејачкото семејство на определени културни или добротворни настани. Меѓутоа, таа не врши никаква функција во рамки на или во име на државата Монако или на никоја од нејзините институции (види став 8 погоре).

63. Судот смета дека треба да се направи фундаментална разлика меѓу известните факти – дури и ако се контроверзни – кои може да придонесат за

дебата во едно демократско општество во врска со политичари во вршењето на нивните функции на пр. и известените детали за приватниот живот на еден индивидуалец кој, покрај тоа, како во овој случај, не врши официјални функции. Додека во претходниот случај печатот ја врши својата важна улога на „чувар“ во една демократија придонесувајќи да се „пренесат[уваат] информации и идеи за прашања од јавен интерес (види Обсервер и Гардијан, loc. cit.), во вториот случај тој не стори тоа.

64. Слично, иако јавноста има право да биде информирана, кое е суштинско право во едно демократско општество што, во определени посебни околности, може дури и да се прошири за аспекти од приватниот живот на јавни личности, особено ако се засегнати политичари (види *Editions Plon*, loc. cit.), тоа не е случај овде. Ситуацијата тука не спаѓа во рамки на сферата на каква било политичка или јавна дебата бидејќи објавените слики и придружните коментари се однесуваат исклучиво на детали од приватниот живот на тужителот.

65. Како и во другите слични случаи што ги испитувал, Судот смета дека објавувањето на засегнатите фотографии и статии, чијашто единствена цел била се задоволи љубопитноста на определена читателска публика во врска со детали од приватниот живот на тужителот, не може да се смета за придонес за каква било дебата од општ интерес за општеството и покрај тоа што тужителот ѝ бил познат на јавноста (види, *mutatis mutandis*, Кампмани и Диез де Ревенга (*Campmany y Diez de Revenga*) и Лопез Галиачо Перона (*Lopez Galiacho Perona*) против Шпанија (дек.), бр. 54224/00, ЕСЧП 2000-XII; Хулио Бу Гиберт (*Julio Bou Gibert*) и Ел Хогар и ла Мода Ј.А. (*El Hogar Y La Moda J.A.*) против Шпанија, бр. 14929/02, 13 мај 2003 година; и *Prisma Presse*, наведена погоре).

67. Во овие услови слободата на изразување бара поограничено толкување (види *Prisma Presse*, наведена погоре и со спротивна импликација *Krone Verlag GmbH & Co. KG*, наведена погоре, § 37).

67. Во тој контекст, Судот, исто така, ја зема предвид резолуцијата на Парламентарното собрание на Советот на Европа за правото на приватност, коешто го истакнува „едностраното толкување на правото на слобода на изразување“ преку определени медиуми кои се обидуваат да оправдаат повреда на правата заштитени со член 8 од Конвенцијата тврдејќи дека „нивните читатели имаат право да знаат сè за јавните личности“ (види став 42 погоре и *Prisma Presse*, наведена погоре).

68. Судот утврди друга значајна поента: дури иако, во потесна смисла, оваа примена се однесува само на објавувањето на фотографиите и статиите од страна на разни германски магазини, контекстот во кој биле сликани овие фотографии – без знаење на тужителот или без негова согласност – и вознемирувањето претрпено од страна на многу јавни личности во нивните секојдневни животи, не може целосно да се занемари (види став 59 погоре).

Во овој случај оваа поента е илустрирана на особено впечатлив начин со фотографиите сликани во Монте Карло бич клубот каде што тужителот се спрепнува и паѓа (види став 17 погоре). Се чини дека овие фотографии бил сликани тајно на растојание од неколку стотици метри, најверојатно од соседна куќа, со оглед на тоа што на новинарите и на фотографите им бил строго регулиран влезот (види став 33 погоре).

69. Судот потсетува на фундаменталното значење на заштитување на приватниот живот од гледна точка на развојот на личноста на секој човек. Таа

заштита – како што е наведено погоре – се проширува надвор од приватниот круг на семејството и исто така вклучува социјална димензија. Судот смета дека секој, дури и ако тие се познати на општата јавност, мора да ужива „легитимно очекување“ на заштита и на почитување на нивниот приватен живот (види став 51 погоре и *mutatis mutandis*, *Халфорд*, наведена погоре, стр. 1016, § 45).

70. Покрај тоа, зголемената грижа во заштитувањето на приватниот живот е потребна за соочување со новите комуникациски технологии кои прават можно да се складираат и репродуцираат лични податоци (види точка 5 од резолуцијата на Парламентарното собрание за правото на приватност, став 42 погоре и *mutatis mutandis* *Аман (Amann) против Швајцарија* [ГЦ], бр. 27798/95, §§ 65-67, ЕСЧП 2000-II; *Ротару (Rotaru) против Романија* [ГЦ], бр. 28341/95, §§ 43-44, ЕСЧП 2000-V; *П.Г. и Ј.Х. против Обединетото Кралство*, наведена погоре, §§ 57-60; и *Пек*, наведена погоре, §§ 59-63 и 78). Ова, исто така, се применува и за систематски сликања на определени фотографии и нивно ширење во голем дел од јавноста.

71. И на крај, Судот повторува дека Конвенцијата има за цел да гарантира не права кои се теоретски или илузорни, туку права кои се практични и ефикасни (види *Артико (Artico) против Италија*, пресуда од 13 мај 1980 година, Серија А бр. 37, стр. 15-16, § 33).

73. Судот утврди дека тешко може да се согласи со толкувањето на домашните судови на дел 23(1) од Законот (домен: Уметност) за авторски права, којшто се состои од опишување на личност како што е личност од современото општество „*пар екселанс*“. Бидејќи таа дефиниција му овозможува на лицето многу ограничена заштита на нивниот приватен живот или на правото на контрола на користењето на нивната слика, тоа би можело да биде соодветно са политичари кои вршат официјални функции. Сепак, тоа не може да биде оправдано за „приватен“ индивидуалец, како што е тужителот, каде што интересот на општата јавност и печатот се базира исклучиво на нејзиното членство во владејачко семејство, со оглед на тоа што таа самата не врши никакви официјални функции.

Во секој случај Судот смета дека, во овие услови, Законот треба да е толкува ограничено за да се гарантира дека државата е во согласност со неговата позитивна обврска според Конвенцијата да го штити приватниот живот и правото на контрола на користењето на сликата на секој.

73. И на крај, разликата направена меѓу личности од современото општество „*пар екселанс*“ и „релативните“ јавни личности треба да биде јасна и очигледна со цел, во држава кое е регулирана со владеење на правото, индивидуалецот да има прецизни индикации за тоа како тој или таа да се однесува. Над сè, тие треба да знаат кога и каде тие се наоѓаат во заштитена сфера или, напротив, во сфера во која тие мора да очекуваат попречување од други, особено од таблоидниот печат.

74. Затоа, Судот смета дека критериумите врз кои домашните судови ги засновале своите одлуки не биле доволни за да се ефективно се заштити приватниот живот на тужителот. Како личност од современото општество „*пар екселанс*“ таа не може – во име на слободата на печатот и јавниот интерес – да се потпре на заштита на нејзиниот приватен живот, освен ако не е на некое изолирано место надвор од очите на јавноста и згора на сè, да успее да го

докаже тоа (што може да биде тешко). Каде што тоа не е случај, таа треба да прифати дека таа може била фотографирана во речиси секое време, систематски, и дека фотографиите потоа се многу распространето ширени дури и ако, како што беше случајот овде, фотографиите и придружните статии се однесуваат исклучиво на детали од нејзиниот приватен живот.

75. Според ставот на Судот, критериумот на спацијална изолација, иако соодветен во теорија, во реалност е многу нејасен и тежок за засегнатото лице да го определи однапред. Во овој случај, само класифицирањето на тужителот како личност од современото општество „*пар екселанс*“ не е доволно да се оправда таков упад во нејзиниот приватен живот.

(г) Заклучок

76. Како што Судот навел погоре, тој смета дека одлучувачкиот фактор во балансирање на заштитата на приватниот живот во однос на слободата на изразување треба да лежи во придонесот дека објавените фотографии и статии за создавање на дебата од општ интерес. Јасно е во конкретниот случај дека тие не правеле таков придонес, бидејќи тужителот не вршел официјална функција, а фотографиите и статиите се однесувале исклучиво на детали од нејзиниот приватен живот.

77. Покрај тоа, Судот смета дека јавноста нема легитимен интерес да знае каде се наоѓа тужителот и како таа се однесува општо во нејзиниот приватен живот, дури и ако таа се појавува на места кои не може секогаш да се опишат како изолирани и покрај фактот дека таа е добро позната на јавноста.

Дури и ако таков јавен интерес постои, како што е комерцијалниот интерес на магазините за објавување на овие фотографии и овие статии, во конкретниот случај тие интереси мора, според ставот на Судот, да му даваат права на тужителот на ефикасна заштита на нејзиниот приватен живот.

78. И на крај, според мислењето на Судот критериумите утврдени од страна на домашните судови не биле доволни за да се гарантира ефикасна заштита на приватниот живот на тужителот и таа требало, во околности на случајот, да има „леgitимно очекување“ на заштита на нејзиниот приватен живот.

79. Имајќи ги предвид сите претходно наведени фактори и покрај маргината на дискреција овозможена на државата во оваа област, Судот смета дека Германските судови не наоѓале фер баланс меѓу конкурентските интереси.

80. Затоа, имало прекршување на член 8 од Конвенцијата.

81. Имајќи го предвид тоа откритие, Судот не смета дека е потребно да усвои одлука за жалбата на тужителот во врска со нејзиното право на почитување на нејзиниот семеен живот.

II. ПРИМЕНА НА ЧЛЕН 41 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

82. Член 41 од Конвенцијата предвидува:

„Ако Судот утврди дека имало повреда на Конвенцијата или Протоколите од истата и доколку внатрешното право на засегнатата Високо договорна страна овозможува да се направи само делумна репарација, Судот, ако е потребно, овозможување обештетување само за повредената страна.“

47Тужителот барал 50.000 евра (ЕУР) за нематеријална штета врз основа на тоа дека одлуките на Германските судови ја спречиле од водење на нормален живот со нејзините деца без да биде прогонувана од страна на медиумите. Таа, исто така, барала 142.851.31 ЕУР надомест за нејзините трошоци за многу збир на постапки што морала да ги покрене во Германските судови.

48Влада ги оспорила побараните износи. Во поглед на нематеријалната штета, таа потврди дека, според Германскиот закон, тужителот уживал заштита на нејзиниот приватен живот, дури и надвор од нејзиниот дом, особено кога биле засегнати нејзините деца. Во поглед на трошоците, таа изјавила дека не треба да се земат сите постапки предвид, бидејќи вредноста на делови од предметот биле помали од наведениот износ и дека бараните правни трошоци, во поглед на засегнатиот износ не може да се надоместат.

49Судот смета дека прашањето за примената на член 41 не е спремно за одговор. Соодветно на тоа, ќе се чува и ќе се утврди следната постапка имајќи го предвид секој договор кој може да се постигне меѓу Владата и тужителот.

ЗА ОВИЕ ПРОЧИНИ, СУДОТ ЕДНОГЛАСНО

1. *Смета* дека имало повреда на член 8 од Конвенцијата;
2. *Смета* дека прашањето за примена на член 41 не е подготвено за одлука; и според тоа,
  - (а) го чува наведеното прашање во целина;
  - (б) ги *повикува* Владата и тужителот да ги поднесат, во рамки на шест месеци од датумот на кој пресудата станува конечна според член 44 § 2 од Конвенцијата, нивните писмени забелешки за прашањето и особено да го известат Судот за секој договор што тие може да го постигнат;
  - (в) ја *задржува* понатамошната постапка и му го *делегира* правото на Претседателот на Судот да ја утврди, ако тоа биде потребно.

Изработена во Франција, изречена на јавна седница во Зградата на човековите права, Стразбур, на 24 јуни 2004 година.

Винсент Бергер (Vincent BERGER) Ирену Кабрал Барето (Ireneu CABRAL BARRETO)
Записничар Претседател

Во согласност со член 45 § 2 од Конвенцијата и Правило 74 § 2 од Правилата на Судот, следниве посебни мислења се приложени кон оваа пресуда:

- (а) придружно мислење на г. Кабрал Барето;
- (б) придружно мислење на г. Жупанчич.

И.К.Б.

В.Б.

ПРИДРУЖНО МИСЛЕЊЕ НА СУДИЈАТА КАБРАЛ БАРЕТО;

(Превод)

Мислам дека имало повреда ба член 8 од Конвенцијата, но не можам да го знам целото размислување на мнозинството.

1. Моите колеги наведоа во нивните заклучоци дека „одлучувачкиот фактор во балансирање на заштитата на приватниот живот во однос на слободата на изразување треба да лежи во придонесот дека објавените фотографии и статии за создавање на дебата од општ интерес“ и дека „јавноста нема легитимен интерес да знае каде се наоѓа тужителот и како таа се однесува општо во нејзиниот приватен живот, дури и ако таа се појавува на места кои не може секогаш да се опишат како изолирани и покрај фактот дека таа е добро позната на јавноста“.

Според ставот на множинството, објавувањето на засегнатите фотографии и статии не било такво да придонесе за дебата од општ интерес бидејќи тужителот не вршел официјални функции и објавените фотографии и придружните коментари се однесувале исклучиво на детали од нејзиниот приватен живот.

Мојот став, сепак, е дека тужителот е јавна личност и јавноста има право да биде информирана за нејзиниот живот.

Затоа, решението треба да се бара во фер балансот кој треба да се најде меѓу правото на тужителот на нејзин приватен живот и правото на јавноста да биде информирана.

2. Тужителот е јавна личност, дури и ако таа не врши никаква функција во рамки или во име на државата Монако или која било од нејзините институции.

„Јавните личности се лица кои вршат јавни функции и/или користат јавни ресурси и пошироко кажано, сите оние кои се дел од јавниот живот, без разлика дали во политиката, економијата, уметноста, социјалната сфера, спортот или друг домен“ – став 7 од Резолуција 1165 (1998 година) на Парламентарното собрание на Советот на Европа за правото на приватност (види став 42 од пресудата).

Добро е познато дека тужителот со години бил дел од европскиот јавен живот, дури и ако таа не врши никакви официјални функции во нејзината сопствена земја.

За да се види степенот на јавен интерес за неа, доволно е да се види во обемот на медиумската покриеност посветена за нејзиниот јавен или приватен живот.

Многу скоро печатот го привлече вниманието за фактот дека, нејзиното доаѓање на церемонијата на бракот на кралската принцеза Фелипе (Felipe) од Шпанија, тужителот бил еден од луѓето од европското и светското високо друштво кој бил општо прифатен од страна на јавноста.

Тужителот е, според мене, јавна личност и информациите за нејзиниот живот придонесуваат за дебата од општ интерес.

Општиот интерес не мора да биде ограничен на политичка дебата. Како што беше истакнато од страна на Парламентарното собрание, „определени факти кои се однесуваат на приватните животи на јавните личности, особено на политичарите, навистина може да бидат од интерес за граѓаните ...”.

Ако тоа е точно за политичарите, тогаш исто така е точна и за сите друго јавни личности за кои јавноста се интересира.

Затоа, потребно е да се најде баланс меѓу двете фундаментални права: правото на јавните личности на почитување на нивниот приватен живот и правото на слобода на изразување на секој, коешто ги опфаќа правото на јавноста да биде информирана.

Се согласувам со мнозинството дека приватниот живот на една јавна личност не запира на нивната влезна врата.

Сепак, треба да се признае дека, во поглед на нивната слава, животот на една јавна личност надвор од нивниот дом, а особено на јавни места, е неминовно предмет на определени ограничувања.

Славата и јавниот интерес неминовно доведува до разлика во третманот на приватниот живот на еден обичен човек и на една јавна личност.

Како што беше истакнато од страна на Федералниот уставен суд, „јавноста има легитимен интерес да му биде дозволено да оцени дали личното однесување на предметните индивидуалци кои често се сметаат како идоли или примери се совпаѓа со нивното однесување на нивните официјални должности“.

Несомнено, утврдувањето на границата на приватниот живот на една јавна личност не е лесна задача.

Освен тоа, строг критериум може да доведе до решенија кои не одговараат на „природата на нештата“.

Јасно е дека ако лицето е на едно изолирано место, сè што се случува таму мора да биде опфатено со заштитата на приватниот живот.

Според мене, сепак, мислам дека критериумот на специјална изолација кој го користеле Германските судови е многу ограничен.

Според мене, секогаш кога јавна личност има „легитимно очекување“ да биде заштитен од медиумите, неговото или нејзиното право на приватен живот преовладува во однос на правото на слобода на изразување или правото да биде информиран.

Никогаш нема да биде лесно да се дефинираат во конкретна смиска ситуациите кои одговараат на ова „легитимно очекување“ и затоа, пристапот „од случај до случај“ е оправдан.

Овој премногу суптилен пристап може, исто така, да доведе до разлики во мислењето.

Мнозинството придава значење, на пр., на фактот дека фогографиите во Монте Карло бич клабот биле сликани тајно.

Јас не ја негирам потребата за да се земе предвид фактот дека фотографиите биле сликани на растојание, особено ако лицето било некаде за да тие би верувале легитимно дека не се изложува на погледот на јавноста.

Меѓутоа, базенот на бич клабот било отворено место каде што често доаѓаат обичните луѓе и освен тоа, видливо од околните згради.

Дали е можно на такво место разумно да се очекува да не се биде изложен на погледот на јавноста или на медиумите?

Не верувам.

Верувам дека овој ист критериум важи за фотографии кои го покажуваат тужителот во други ситуации од нејзиниот секојдневен живот во кои таа не може да очекува нејзиниот приватен живот да биде заштитен.

Мислев на нејзините фотографии како пазарува.

Меѓутоа, другите фотографии – на пр. оние на тужителот на коњ или како игра тенис – биле сликани на места и околности кои би барале спротивен пристап.

Според тоа, во границите на примената (упатувам во врска со ова на мислењето на судијата Жупанчич) утврдив повреда на член 8 од Конвенцијата.

ПРИДРУЖНО МИСЛЕЊЕ НА СУДИЈАТА ЖУПАНЧИЧ

Се придржувам до сомнежите покренати од страна на мојот колега, судијата Кабрал Барето. И додека ги барам разликите меѓу различните нивоа на дозволена изложеност, како што е дефинирано од страна на Германскиот правен систем, исто така *Begriffsjurisprudenz*-како и јас, сепак верувам дека балансираниот тест меѓу правото на јавноста да знае од една страна и правото на засегнатото лице за приватност од друга страна мора адекватно се спроведе. Тој кој доброволно чекори на јавната сцена не може да тврди дека е приватно лице кое има право на анонимност. Членовите на кралското семејство, актерите, академиците, политичарите, итн. вршат сè што треба да вршат јавно. Тие не можат да бараат публицитет, но по дефиницијата, нивната слика е до некој определен степен јавна сопственост.

Тука, немам намера да се концентрирам толку на правото на јавноста да знае – ова се однесува прво и основно на прашањето на слободата на печатот и уставната доктрина во врска со тоа – туку на едноставниот факт дека е невозможно да се оддели приватниот живот од јавниот настап. Апсолутното *инкогнитно* живеење е привилегија на Робинзон; а сите ние другите го привлекуваме интересот на други луѓе во поголема или помала мера.

Приватноста, од друга страна, е право да биде оставен сам. Секој има право да биде оставен сам до онаа мера до која приватниот живот на секој не се меша со приватниот живот на другите луѓе. На свој начин, правните концепти како што се обвинение, клевета, навреда итн., сведочат за ова право и за границите на мешањето на други луѓе во однос на ова. Доктрината на Германскиот закон за приватност од *Persönlichkeitsrecht* сведочи за поширок концентричен круг на заштитена приватност. Покрај тоа, верувам дека судовите до некоја определена мера и под американско влијание направиле фетиш од слободата на печатот. Доктрината од *Persönlichkeitsrecht* дава повисоко ниво на цивилизирано меѓучовечко однесување.

Таа е за друг вид на баланс меѓу тоа што е приватно и изолирано и тоа што е јавно и незаштитено.

Прашањето овде е како да се утврди и оцени овој баланс. Се согласувам со резултатот од овој случај. Сепак, предлагувам друг одлучувачки тест: оној кој го користевме во *Халфорд против Обединетото Кралство* (пресуда од 25 јуни 1997 година, *Извештаи за прудуди и одлуки 1997-III*), каде што се зборува за „разумно очекување на приватност“.

Контекстот на кривичната постапка и употребата на доказите добиени при повреда на разумно очекуваната приватност во *Халфорд* не нè спречи да го примениме истиот тест во случаи како тој што е пред нас. Дилемата за тоа дали тужителот бил или не бил јавна личност тука не постои; предложениот критериум на разумно очекување на приватност дозволува суптилен пристап кон секој нов случај. Можеби ова судијата Кабрал Барето го мислел кога се повикувал на новата судска практика во врска со балансираната примена на правото на јавноста да знае и правото на приватност на секој да биде заштитен или заштитена.

Се разбира, тука секој мора да избегне парадоксално размислување. „Разумноста“ на очекување на приватност може да се ограничи на гореспоменатиот балансиран тест. Но, разумноста е, исто така, алузија на информираниот здрав разум кој ни кажува да не правиме нешто, што во очите на другите би претставувало нешто друго.